

חידה לתרגול 5

חשבו את הסגור של הקבוצות הבאות:

$$1. \{ \frac{a^n}{b^m} \mid n, m \in \mathbb{Z} \} \subseteq \mathbb{R}^{>0}, a, b \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$$

$$2. \mathbb{P} := \{q \in \mathbb{Z} \mid q \text{ is prime}\} \subseteq \mathbb{Z} \text{ עם הטופולוגיה ה-} p\text{-אדית.}$$

פתרון:

1. נסמן את הקבוצה הנתונה ב- A . ראשית, הפונקציה $f := \log : \mathbb{R}^{>0} \rightarrow \mathbb{R}$ היא הומאומורפיזם ולכן $cl(A) = f^{-1}(cl(f(A)))$ (קל לראות שזה נכון לפי קריטריון הרציפות האחרון שלמדנו בכיתה). נשים לב ש-

$$f(A) = \{n \log a - m \log b \mid n, m \in \mathbb{Z}\} = \mathbb{Z} \log a + \mathbb{Z} \log b$$

כעת, אנחנו טוענים ש- $\log a$ ו- $\log b$ הם בלתי תלויים רציונלית, כלומר שלא קיימים רציונלים לא טריוויאלים $p, q \in \mathbb{Q}$ כך ש-

$$p \log a + q \log b = 0$$

אם היו כאלה, אז בלי הגבלת הכלליות $p \neq 0$ ולכן אפשר לרשום

$$\log a = \frac{q}{p} \log b \Rightarrow a = e^{\frac{q}{p} \log b} \in \mathbb{N}$$

שימו לב ש- $\frac{q}{p} \log b \in \mathbb{Q}$. לפי משפט לינדמן-וירשטראס (חפשו בוויקיפדיה), זה לא הגיוני כי כל חזקה רציונלית של e היא טרנסדנטלית. הסתירה מוכיחה ש- $\log a$ ו- $\log b$ הם אכן בלתי תלויים רציונלית. לפי משפט קרונקר (חפשו בוויקיפדיה באנגלית), מתקיים ש- $\mathbb{Z} \log a + \mathbb{Z} \log b$ צפוף ב- $\mathbb{R}$. לכן,

$$cl(A) = f^{-1}(cl(f(A))) = f^{-1}(cl(\mathbb{Z} \log a + \mathbb{Z} \log b)) = f^{-1}(\mathbb{R}) = \mathbb{R}^{>0}$$

כלומר הקבוצה A צפופה.

2. ראשית, קל לראות שאם $n \in p\mathbb{Z} \setminus \{p\}$ אז ל- $\varepsilon > 0$ קטן מספיק מתקיים ש- $B(n, \varepsilon) \subseteq p\mathbb{Z} \setminus \{p\}$, לכן,

$$p\mathbb{Z} \setminus \{p\} \subseteq cl(\mathbb{P})^c$$

מנגד ברור ש- $p \in \mathbb{P}$. בנוסף, לכל $b \notin p\mathbb{Z}$ מתקיים ש- b זר ל- p^n לכל $n \in \mathbb{N}$. לפי משפט דריכלה (חפשו בוויקיפדיה), $b + p^n\mathbb{Z}$ מכילה אינסוף ראשוניים, ובפרט

$$(b + p^n\mathbb{Z}) \cap \mathbb{P} \neq \emptyset$$

לפי הגדרה, $b \in cl(\mathbb{P})$. לפי הכלה דו כיוונית, $cl(\mathbb{P}) = \mathbb{Z} \setminus p\mathbb{Z} \cup \{p\}$.